

**Magyar Köztisztviselők, Közalkalmazottak
és Közzolgálati Dolgozók Szakszervezete
(MKKSZ)**
1149 Budapest, Róna u. 87.
ORSZÁGOS VÁLASZTMÁNY

**Telefon: 338-4002
Telefax: 338-4271**

**E-mail: mkksz@mkksz.org.hu
Internet: www.mkksz.org.hu
www.facebook.com/mkkszorg**

AZ MKKSZ SZTRÁJK- ÉS SZTRÁJKALAP-SZABÁLYZATA

A munkavállalókat gazdasági és szociális érdekeik biztosítására megilleti a sztrájk joga.

A közalkalmazottak és a Munka Törvénykönyve hatálya alá tartozók sztrájkjogát a sztrájkról szóló 1989. évi VII. törvény, míg a köztisztviselőket az 1994. január 13-án a Kormány és az érintett szakszervezetek között létrejött Megállapodás szabályozza.

Az Országos Választmány a sztrájkszabállyal az MKKSZ egészére:

- iránymutatást ad a sztrájktörvény és a Megállapodás rendelkezéseinek értelmezésére, alkalmazására;
- meghatározza a sztrájkbizottság feladatait;
- rendelkezik a sztrájkalap felhasználásáról.

Megjegyzés:

Az MKKSZ működési köréhez tartozó köztisztviselők, kormánytisztviselők, állami tisztviselők, ügykezelők (továbbiakban: köztisztviselők), közalkalmazottak, munkavállalók, illetve szakszervezeti szervek sztrájkjogának gyakorlását szabályozó előírások különbözősége miatt az eltéréseket Mt.-Kjt. és Kttv. rövidítésekkel jelöljük.

1. ALAPELVEK

1./ (Mt.-Kjt.) A sztrájk és a sztrájk kezdeményezésének joga a munkavállalói közösségeket és a szakszervezeteket külön-külön, önállóan is megilleti.

(Kttv.) A sztrájk a közigazgatási szerv és az önkormányzat köztisztviselőinek gazdasági és szociális érdekei érvényesítése céljából kezdeményezhető. A sztrájk kezdeményezésének joga kizárólag a Megállapodást aláíró, valamint az ahhoz csatlakozó szakszervezeteket, továbbá azok munkahelyi szervezeteit illeti meg.

2./ A sztrájk az érdekérvényesítés legkeményebb eszköze.

3./ A sztrájkban való részvétel önkéntes. A részvételre, vagy az attól való tartózkodásra senki nem kényszeríthető.

(Kttv.) A közzolgálati jogviszonyt alapvetően érintő munkáltatói jogkört (kinevezés, felmentés, fegyelmi eljárás megindítása, stb.) gyakorló köztisztviselő számára tilos a sztrájk.

4./ A sztrájkjog gyakorlása során a munkáltatóknak és a munkavállalóknak, illetve a szakszervezeteknek és a munkáltatóknak együtt kell működniük. A sztrájkjoggal visszaélni tilos.

5./ A sztrájkjog gyakorlása csak törvényes keretek között, jogszerűen történhet.

6./ A jogszerű sztrájkban résztvevőkkel szemben a munkabeszüntetés befejezését célzó kényszerítő eszköz alkalmazása tilos.

7./ (Mt.-Kjt) Annál a munkáltatónál, amely a lakosságot alapvetően érintő tevékenységet végez, csak úgy gyakorolható a sztrájk, hogy az ne gátolja a még elégséges szolgáltatások teljesítését. Az ezzel összefüggő feltételek meghatározása a sztrájkot megelőző egyeztetés tárgyát képezi.

8./ A sztrájk ideje alatt az ellenérdekű felek kötelesek gondoskodni a személy- és vagyonvédelemről.

2. A SZTRÁJK JOGSZERŰSÉGE

1./ A sztrájkot kezdeményező szakszervezetek, munkavállalói közösségek kiemelt figyelmet kell, hogy fordítsanak arra, hogy a sztrájkjelzés megfeleljen a sztrájk törvényben és a Megállapodásban foglaltaknak.

2./ Jogellenes a sztrájk, ha:

- Alaptörvénybe ütköző cél érdekében történik;
- nem a munkavállalók gazdasági és szociális érdekeinek biztosítása végett kezdeményezik;
- sérül az abban való részvétel önkéntességének elve;
- olyan munkáltatói intézkedés vagy mulasztás ellen irányul, melynek megváltoztatása bírósági hatáskörbe tartozik;
- (Mt.-Kjt.) a kollektív szerződésben leírtak megváltoztatása érdekében indul a kollektív szerződés hatályának ideje alatt;
- az életet, az egészséget, a testi épséget vagy a környezetet közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné, vagy elemi kár elhárítását gátolná;
- (Kttv.) az ügyfeleket akadályozná halaszthatatlan ügyeik intézésében;
- (Kttv.) országos és helyi választás, népszavazás lebonyolítását akadályozná;
- (Kttv.) veszélyeztetné az ország honvédelmi, katasztrófavédelmi feladatainak ellátását;
- (Kttv.) meghiúsítaná az Országgyűlés, a Kormány és az önkormányzati képviselő-testület/közgyűlés jelentős társadalmi kihatású döntéseinek teljesítését.

3. BÍRÓSÁGI ÚT

1./ Az kérheti a sztrájk jogszerűségének, illetve jogellenességének megállapítását, akinek ehhez jogi érdeke fűződik. A kérelmet a kérelmező székhelye szerint illetékes közigazgatási és munkaügyi bírósághoz kell benyújtani.

2./ A közigazgatási és munkaügyi bíróság nem peres eljárásban öt napon belül határoz. A végzés ellen fellebbezésnek van helye.

3./ (Kttv.) A közigazgatási és munkaügyi bíróság döntéséig a köztisztviselők kötelesek munkaköri kötelezettségeiknek eleget tenni.

4. A SZTRÁJK SZERVEZÉSE

1./ Sztrájk szervezhető:

- munkahelyi;
- települési, megyei (fővárosi);
- országos (részleges vagy teljes) szinteken.

2./ (Mt.-Kjt.) Munkahelyi szinten az MKKSZ szervezeteinek megállapodást kötni a munkáltatóval a még elégséges szolgáltatások köréről, létszámigényéről.

3./ Települési, megyei (fővárosi) szinten szervezett sztrájk esetén a részletekről az abban közreműködőknek kell kölcsönösen megállapodniuk.

4./ Országos szintű teljes sztrájk kezdeményezéséről, felfüggesztéséről, megszüntetéséről az MKKSZ Országos Választmánya határoz. A döntést meg kell előznie a munkahelyek és a munkahelyi szervezetek körében lebonyolítandó sztrájk-készség felmérésnek.

(Kttv.) Országos teljes sztrájk akkor kezdeményezhető, ha abban az MKKSZ működési köréhez tartozó közigazgatási intézmények köztisztviselőinek, többsége előzetesen jelzi részvételi szándékát.

(Mt.-Kjt.) Országos teljes sztrájk akkor kezdeményezhető, ha abban az MKKSZ működési köréhez tartozó intézmények közalkalmazottainak, valamint munkavállalóinak jelentős része előzetesen jelzi részvételi szándékát.

5./ Országos részleges sztrájkot kezdeményezhetnek az MKKSZ országos szakmai tanácsai, a köztisztviselők, a közalkalmazottak, a munkavállalók külön-külön is.

5. A SZTRÁJKOT MEGELŐZŐ EGYEZTETÉS

1./ A sztrájkot megelőző egyeztető eljárást először annál a szervnél kell lefolytatni, ahol a sztrájkot kezdeményezték.

2./ (Mt.-Kjt.) A vitatott kérdést érintő egyeztetésre hét munkanap áll rendelkezésre. Amennyiben a sztrájkkövetelésben érintett munkáltató nem határozható meg, az egyeztető eljárásban résztvevő képviselőt a Kormánynak öt napon belül ki kell jelölnie. Több munkáltatót érintő sztrájk esetében kérelemre a munkáltatók kötelesek képviselőjüket kijelölni.

(Kttv.) A helyi egyeztető eljárást a kezdeményezést követő három munkanapon belül meg kell kezdeni. Közigazgatási szerv esetében, ha a tárgyalások hét munkanapon belül nem vezetnek eredményre, a felek illetékes miniszteri szintű egyeztetést kezdeményeznek. Ezen az egyeztetésen a sztrájkot kezdeményező szervezet és annak legmagasabb szintű szervének képviselői, valamint az érintett közigazgatási szerv és a miniszter által kijelölt képviselők vesznek részt.

Több önkormányzat azonos feladatot ellátó köztisztviselője azonos követelése esetén az egyeztető eljárásban - felkérésre - a miniszter közvetítő szerepet tölt be. A szakszervezet az egyeztető eljárásba bevonhatja az országos önkormányzati érdekvédelmi szövetségeket.

6. FIGYELMEZTETŐ SZTRÁJK

1./ A sztrájkot megelőző egyeztetési eljárás ideje alatt egy alkalommal tartható sztrájk, de annak időtartama a két órát nem haladhatja meg.

2./ A figyelmeztető sztrájk időpontját 24 órával korábban az érintettek tudomására kell hozni.

3./ A figyelmeztető sztrájk ideje alatt az abban résztvevőknek a munkahelyen kell tartózkodniuk.

7. A SZTRÁJK MEGKEZDÉSE

1./ (Mt.-Kjt.) Törvényi szabályozás hiányában a sztrájkot megelőző egyeztetés során kell a még elégséges szolgáltatás mértékéről és feltételeiről megállapodni; ebben az esetben a sztrájk akkor tartható meg, ha a felek a megállapodást megkötötték, vagy ennek meghíúsulása esetén bármelyikük kérelmére a közigazgatási és munkaügyi bíróság jogerős határozata megállapította a még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit.

(Kttv.) A sztrájk akkor kezdhető meg, ha a vitatott kérdésben a közigazgatási szerv esetében a miniszteri szintű, önkormányzat esetében a helyi érdekegyeztető eljárás a kezdeményezéstől számított kilenc munkanapon belül nem vezet eredményre.

2./ A sztrájk ideje alatt az érintett feleknek a vitás kérdések rendezése érdekében az egyeztetést tovább kell folytatniuk.

3./ A sztrájk időtartamának nincs törvényi behatárolása.

8. SZOLIDARITÁSI SZTRÁJK

- 1./ (Mt.-Kjt.) A szakszervezeteket megilleti a szolidaritási sztrájk joga. Ez esetben az előzetes egyeztetés mellőzhető.
- 2./ (Kttv.) Szolidaritási sztrájkot a közigazgatási szervek köztisztviselői gazdasági és szociális érdekei érvényesítésén kívül nem kezdeményezhetnek a szakszervezetek.

9. A SZTRÁJK BEFEJEZÉSE

- 1./ A sztrájk befejezéséről a kezdeményező szakszervezeti testület (munkavállalói kollektíva) egyszerű szótöbbséggel határoz.
- 2./ A sztrájk befejezéséről szóló döntést írásba kell foglalni, amely tartalmazza:
 - a sztrájk eredményét/eredménytelenségét;
 - a befejezés időpontját;
 - a kötött megállapodás tartalmát.

10. A SZTRÁJKBAN RÉSZTVEVŐK JOGOSULTSÁGAI ÉS VÉDELME

- 1./ A jogszerű sztrájkban résztvevőket a sztrájk idejére is megilletik a munka-, a közalkalmazotti és a közszolgálati jogviszonyból eredő jogosultságok, a társadalombiztosítási szabályok szerinti juttatások.
- 2./ A sztrájk miatt kiesett munkaidőre – eltérő megállapodás hiányában – a résztvevőket díjazás és a munkavégzés idején járó egyéb juttatás nem illeti meg.
- 3./ A sztrájktól tartózkodókat a díjazás akkor is megilleti, ha a sztrájk miatt munkát végezni nem tudnak.
- 4./ A jogszerű sztrájkban résztvevőkkel szemben tilos hátrányos intézkedést tenni, magatartásuk nem minősíthető a jogviszonyukból eredő kötelezettségek megszegésének.

11. A SZTRÁJKKAL OKOZOTT KÁROK VISELÉSE

- 1./ Jogszerű sztrájk esetében az abból keletkezett kár megtérítése sem a kezdeményező szakszervezettől, sem a sztrájkban résztvevőktől nem követelhető.
- 2./ Jogellenes sztrájk esetén a kezdeményező a polgári jog általános szabályai szerint vétkességi alapon felel a sztrájk által okozott kárért.
- 3./ A sztrájk befejezésekor a későbbi esetleges viták megelőzése érdekében a keletkezett károk rendezésének mikéntjére külön megállapodást kell kötni.

12. AZ MKKSZ SZTRÁJKBIZOTTSÁGA

- 1./ A sztrájkbizottság az Országos Választmány által szükség szerint létrehozandó bizottság. Személyi összetételét az Elnökség javaslata alapján az Országos Választmány határozza meg. A (Kttv.) sztrájkjelőkészítő bizottság létrehozása az Elnökség feladata.
- 2./ A bizottság feladata: az MKKSZ által országos szinten meghirdetett sztrájkjainak szervezése, irányítása, valamint a más szintű sztrájkok lebonyolításának segítése.
- 3./ Országos sztrájk esetén
 - az Elnökség határozata alapján sztrájkérség felmérés történik;
 - az OV határozata alapján kibocsátja a sztrájkfelhívást;
 - a sztrájjal kapcsolatos tárgyalásokon képviseli az MKKSZ-t;
 - az egyeztető eljárásra kijelöli a képviselőket;

- javaslatot tesz a figyelmeztető vagy szolidaritási sztrájk kezdeményezésére;
 - szervezi a sztrájkkal összefüggő demonstrációkat, tüntetéseket;
 - végzi a sztrájkkal kapcsolatos tájékoztatási tevékenységet.
- 4./ Országos részleges, megyei (fővárosi), települési és munkahelyi sztrájk esetén:
- segíti a sztrájkelőkészítő bizottság a sztrájkkésztség felmérését,
 - segíti a sztrájkbizottság az illetékes sztrájkbizottságokat a feladatok ellátásában;
 - besegít a demonstrációk előkészítésében és lebonyolításában;
 - szükség szerint ellátja a sztrájkban érintett szervezet (szervezetek) és munkavállalók jogi képviseletét, védelmét.

13. AZ MKKSZ SZTRÁJKALAP FELHASZNÁLÁSÁT IRÁNYÍTÓ BIZOTTSÁGA

- 1./ A bizottság az Elnökség állandó bizottságaként működik, tagjainak száma három. A bizottságot az ezzel megbízott MKKSZ alelnök vezeti, tagjai két elnökségi tag.
- 2./ A bizottság feladata:
- figyelemmel kíséri a sztrájkalap képzését és kezelését;
 - javaslatot tesz a különböző szintű sztrájkok anyagi támogatására (sztrájksegély), továbbá a demonstrációkra és tüntetésekre fordítható felhasználás mértékére.

14. SZTRÁJKSEGÉLY

- 1./ Országos sztrájk esetén az OV, más sztrájknál az Elnökség dönt a sztrájkalapból történő támogatás mértékéről és időtartamáról.
- 2./ A sztrájkalapból nem fizethető sztrájksegély:
- figyelmeztető és szolidaritási sztrájk teljes időtartamára;
 - a sztrájk első öt napjára.
- 3./ A sztrájksegély a sztrájkban résztvevő szakszervezeti tagokat és szakszervezeten kívülieket egyaránt megilleti.
- 4./ A sztrájksegély – a szakszervezeti segélyhez hasonlóan – mentes a személyi jövedelemadótól, minden közteherrel, és nem képezi egyéb levonás alapját.
- 5./ Sztrájksegély csak azokra a területekre adható, ahol az ellenérdekű felek nem kötöttek megállapodást a sztrájk ideje alatt biztosítandó díjazásról és juttatásokról.

15. A SZTRÁJKALAP KÉPZÉSE, KEZELÉSE ÉS FELHASZNÁLÁSA

- 1./ Az Országos Választmány a sztrájkalap összegének és további forrásainak meghatározásáról külön határozatot hoz.
- 2./ A sztrájkalap titkos.
- 3./ A sztrájkalapba befolyt összegeket az MKKSZ minden egyéb pénzeszközétől elkülönítetten kezeli. Az alap más célra nem fordítható.
- 4./ A sztrájkalapból kizárólag:
- a sztrájksegélyekre;
 - a demonstrációk és tüntetések költségeinek fedezetére
- szabad kifizetéseket eszközölni
- 5./ A sztrájkalap rendeltetésszerű kezelésének és felhasználásának ellenőrzése az MKKSZ Felügyelőbizottságának feladata.
- 6./ A felhasználást és a kifizetéseket szabályozó pénzügyi előírásokat külön szabályzatba kell foglalni.

7./ Az országos sztrájkalap létrehozása és folyamatos feltöltése mellett – anyagi lehetőségeikhez mérten – a munkahelyi szervezetek e célra saját bevételeikből külön összegeket különíthetnek el.

16. A SZTRÁJKSZABÁLYZAT HATÁLYA

1./ Az MKKSZ, illetve szervezetei által kezdeményezett sztrájk eseteire a jelen szabályzatban rögzítettek az irányadók.

2./ A sztrájkszabályzat az Országos Választmány jóváhagyó döntését követő napon lép hatályba.

3./ Ez a szabályzat az SZMSZ mellékletét képezi.

Záradék

Jelen sztrájkszabályzatot az Országos Választmány 2001. május 19-ei ülésén elfogadta és a 7/2016.(V. 21.) OV határozattal 2016. május 21-én módosította.